

KULTUR TEOLOGI & BILDNING

Harry Månsus – en spårhund för Guds aktivitet i vår tid

I sin nya bok *Guds verkstad är större* sammanfattar Harry Månsus sitt liv. "Vid lägerelden ute på slätten" är ett uttryck han använt i sin livslånga gärning tillsammans med andliga sökare, privatreligiösa och av livet tilltufsade människor av skilda slag.

Baptistpastorn, läraren och författaren Harry Månsus är fortsatt aktiv, trots att hunnit bli 77 år och var allvarligt sjuk för ett par år sedan. Nyligen var han med och ledde en samling för aktörer som verkar inom Anonyma alkoholisters tolvstegsmodell, ignatiansk andlighet, recoveryrörelsen, omställningsrörelsen med flera. Inte konstigt alls, för dessa gränsöverskridande möten har varit Harry Månsus signum allt sedan han började som lärare vid Betelseminariet, Svenska Baptistsamfundets skola, i Bromma i början av 1970-talet. Brommadiologen och Djupare liv är de mest kända initiativen. Men Harry Månsus har också arbetat i andra sammanhang, bland annat en tid på Noors behandlingshem för alkoholister som etisk rådgivare. Det var då han kom i kontakt med Anonyma alkoholister och den så kallade tolvstegsmodellen, ett sammanhang som Harry Månsus tagit djupt intryck av. Med den nya boken *Guds verkstad är större* sammanfattar han sitt liv i "sökarnas tjänst" där samtalet "vid lägerelden på slätten mellan fadershuset och främlingslandet" flödat.

– Jag såg redan *Min resa* för tio år sedan som ett sorts bokslut och tänkte viga resten av mitt liv åt att tala till kristna seniorer. Jag hade ingen aning om att jag skulle få vara med om en fortsatt spännande resa med de spännande brobyggen jag berättar om i *Guds verkstad är större*. I den här boken ger jag teologin och erfarenheterna vidare till nästa generation, säger Harry Månsus.

DET VAR i Schweiz sent 1960-tal som hans livsbana tog en oväntad vändning. Han var en ung baptistpastor med sikte på att bli rektor för en liten predikantsskola hemma i Österbotten när han möttes av teologen Eduard Schweizer föreläsningar på Zürich universitet, och allt slogs på ända.

"På ett omskakande sätt öppnade Schweizer mina ögon för en Kristus som var större än hembygdens "bönehus-Jesus". Bönehusens Jesus drog upp skarpa gränser mellan "vi och dom", syndare och troende. Därför var det rent av plågsamt att konfronteras med en Jesus som ständigt

» Jag hade ingen aning om att jag skulle få vara med om en fortsatt spännande resa med de spännande brobyggen jag berättar om i *Guds verkstad är större*.

Harry Månsus har alltid haft blicken riktad mot samtidens andliga strömningar. FOTO: MARCUS GUSTAFSSON

rörde sig över gränserna till syndare, tullindrivare och prostituerade" skriver Månsus i sin bok.

Schweizer var skarp i sin kritik av den introverta kristendom Harry Månsus vuxit upp med. Så skarp och på pricken, att Harry fick en kuslig känsla av att Schweizer varit på studiebesök i hans hembygd ...

Men så småningom kunde han slappna av, ta till sig budskapet och insåg vidden och möjligheterna i det. Det blev ingen rektorstjänst i Österbotten utan is-

tället blev han "präst i de kyrklösa kyrka" som en tidning kallade honom och författaren Marianne Fredriksson i en intervju tidigt 90-tal.

NÄR HARRY studerade kyrkohistorien och väckelsehistoria fann

LÄSI Boken *Guds verkstad är större* är endast utgiven som e-bok men finns gratis att läsa på Harry Månsus hemsida: www.djupareliv.se

han att det oftast har varit i kyrkans periferi eller långt inifrån kyrkporten som de stora andliga rörelserna börjat. Och han såg en röd tråd mellan rörelser och personer från olika århundranden. Den påfallande likheten mellan Ignatius av Loyolas andliga regler och tolvstegsmodellen till exempel är förbluffande på många punkter. I den andliga väckelsen på 1700-talet som går under namnet *The great awakening* (med bland annat metodisten John Wesley, och kalvinisten Jo-

nathan Edwards som förgrundsfigurer), liksom de så kallade Oxfordgrupperna på 1930-talet kan man se samma spår. I boken ger Harry Månsus många fler exempel. I dag kan han konstatera att Omställningsrörelsen är en rörelse som kan komma att både ruska om och befrukta det vanliga församlingslivet på ett omvälvande sätt.

– Forskare och journalister träder fram och tar bladet ur munnen – nästan som Bibelns profeter. I dag sitter en jesuit för första gången på påvestolen. Hans viktiga miljöencykliska har slagit en hel värld med häpnad genom sin radikalitet. Omställningsrörelsen i sig har också tagit in viktiga insikter från missbruksbehandlingen, om förnekelse, behovet av att bearbeta sorg och skuld och behovet av andlighet.

Det som är gemensamt för alla de här rörelserna är att människoliv och hela samhällen förändras i deras kölvatten.

– Det är hängivenheten, modet och deras sociala patos som gripit mig och jag tror det behövs i dag mer än någonsin.

Men vad beror det på att det sällan uppstår i församlingens mitt, utan oftast i periferin?

– Det finns gott om exempel i Bibeln på att levande religion och fromhet kan stelna och fastna i livsfientliga former som motverkar Guds avsikter. Det är då profeter uppstår som kallar till radikal förändring.

Men även dessa rörelser riskerar väl att stelna eller spåra ur?

– Absolut, alla rörelser är utsatta för faran att stelna eller förvidas av att människor använder dem för att bygga upp egna "imperium". Därför är det så viktigt att leva utifrån evangeliet och en dynamisk bibelteologi, som hjälper oss att spåra upp Guds aktivitet i världen i vår egen tid. Vi är kallade att vara "spårhundar" som med dessa texters hjälp hittar heta spår i sanden vad Gud håller på med och var han vill sätta in sin kyrka i världen.

För den "vanliga" församlingen behövs.

– Jag tror att alla samfund kan vitaliseras genom bibelteologin och sina andliga arv. Jag är glad att få vara en del av Eumeniakyrkan, men jag hoppas att den långt mer ska vitaliseras av det glödande arv den är bärare av – inte minst nu när vår utsatta planet behöver en andlighet som kan förändra människoliv och samhällen.